

Financiële beschouwingen 2020 en periode 2021-2024 ChristenUnie-SGP.

Geachte voorzitter, College, collega-raadsleden en allen die meeluisteren,

Met de Voorjaarsnota 2020 en de Perspectiefnota 2021-2024 geeft het College een financiële doorkijk voor het lopende jaar en de vier opvolgende jaren. Aanvullend beschrijft het College de belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen per programmaonderdeel voor de komende jaren. Daarnaast treft de Raad, als uitkomst van een tussentijdse zogeheten “midterm review”, een overzicht van de dossiers aan waaraan het College in de resterende twee jaar van het collegeprogramma prioriteit wenst te geven. Tenslotte treffen we een overzicht aan van de mogelijke risico's in de komende jaren, welke van invloed zijn op de meerjarenramingen en de financiële positie van onze gemeente. Hiertoe behoort ook een opgave van de kosten als gevolg van de Corona crisis. Het geheel van deze informatie stelt de Raad in staat op een transparante en integrale wijze kennis te nemen van de beleidsvoornemens en ontwikkelingen in de komende jaren en de kosten die daarmee gemoeid zijn. Zeker als we hierbij in acht nemen dat de werkomstandigheden van de ambtenaren als gevolg van de Corona maatregelen drastisch zijn veranderd in de achterliggende maanden, is dit een grote prestatie. De fractie van CU -SGP wil daarom het College en het ambtelijk apparaat complimenteren met de wijze waarop de voorliggende beleidsstukken tot stand zijn gebracht en nu gepresenteerd worden. Hartelijk dank daarvoor! Tot zover de “technische” kant, nu iets over de inhoud.

Het “Meerjarenperspectief” vertoont over het lopende jaar een positief resultaat van ruim € 70.000,= en daarna tot en met 2023 een jaarlijks overschot van gemiddeld ruim € 290.000,=. Het College merkt hierbij op dat de kosten van de Corona crisis buiten beschouwing zijn gelaten, verwacht wordt dat deze volledig door het Rijk en/of Provincie gecompenseerd worden. Tevens zijn de uitkomsten van de recente Mei circulaire nog niet in de begroting opgenomen, echter, zo hebben we gezien, deze zijn positief. Met in acht neming van het voorgaande stelt onze fractie met tevredenheid vast dat de gemeente Heerde in financieel opzicht in wat rustiger vaarwater is gekomen dan aanvankelijk vorig jaar leek. Om deze situatie te bestendigen achten wij een sterke begrotingsdiscipline onmisbaar. Onze gemeente heeft (nog steeds) te maken met een aantal onzekerheden. We noemen in dit verband o.a. het Sociaal Domein, de reeds aangekondigde herijking van het Gemeentefonds, nog ongedekte kosten a.g.v. de Corona crisis en de noodzakelijke prioriteit investeringen. Onze fractie beseft dan ook dat de positieve resultaten van dit moment geen harde garanties zijn voor de toekomst en dat met name “Den Haag” hierin een grote rol speelt.

Wij kunnen instemmen met de Risicoparagraaf. Met betrekking tot de post Schoon & Leefbaar huis roepen wij het College op het onderzoek naar alternatieve dekkingsmiddelen spoedig op te pakken. Enerzijds wordt hiermee het risico van begrotingsoverschrijding verkleind en anderzijds hebben betrokken inwoners recht op helderheid omtrent een beleidswijziging op dit punt. Evenals voorgaande jaren missen we ook nu de vermelding van mogelijke meevallers in de komende jaren. We noemen in dit verband o.a. de verkoop van resterende schoollocaties en de gunstige ontwikkeling van het H2O Bedrijventerrein. We horen graag hoe het College hier tegen aan kijkt.

Onze fractie heeft een aantal vragen en opmerkingen bij de vier verschillende programmaonderdelen, waarbij we ook de beleidsmatige ontwikkelingen betrekken.

Bij het programma *Bestuur* geeft het College m.b.t. dienstverlening en communicatie aan dat er visies op deze terreinen in voorbereiding zijn. We vragen in dit verband extra aandacht voor onze oudere inwoners. Met name op het terrein van digitale communicatie neemt de zelfredzaamheid van ouderen af, in verband waarmee we pleiten voor zoveel mogelijk fysieke dienstverlening en idem communicatie voor deze doelgroep. Het komt o.i. te vaak voor dat doorverwezen wordt naar de website van de gemeente Heerde om informatie te halen of te brengen, dit remt interactie tussen

gemeente en inwoners af waar niemand bij gebaat is.

Bij het programmaonderdeel *Bedrijfsvoering* zijn wij, evenals het College, benieuwd naar de uitkomst van het landelijk onderzoek naar herziening van het gemeentelijk belastingregime en wat daarvan de mogelijke consequenties zijn voor onze begrotingen. Maar ook wat de impact is van de invoering “samenhangende objectenregistratie” voor de totale automatiseringskosten. We verzoeken het College hierop vroegtijdig te anticiperen en de Raad mee te nemen in deze ontwikkelingen.

Bij het programma *Ruimte, Ondernemen en Wonen* legt het College de vinger bij een aantal zaken die ook in onze ogen extra aandacht en prioriteit vragen. Onder het kopje “Duurzaamheid” geeft het College aan twijfels te hebben omtrent de uitvoering van maatregelen die binnen de RES genomen moeten worden en het tijdstip waarop deze genomen worden. Graag zien we een nadere toelichting hierop van het College.

Tevens uit het College haar zorgen over de gevolgen van de stikstofproblematiek voor lopende en toekomstige bouwopgaven. Ook de CU-SGP maakt zich hierover zorgen en volgt de berichtgeving hierover nauwlettend. In dit verband ziet onze fractie graag dat de stikstofproblematiek in relatie tot Woonagenda aan het prioriteitenlijstje van het College wordt toegevoegd. We informeren in dit verband op voorhand naar de stand van zaken omtrent herontwikkeling van het Ennerveld, een dossier wat al vele jaren loopt en in onze beleving geen concrete vooruitgang boekt.

Met betrekking tot de Woonagenda zijn onze vragen omtrent potentiële bouwlocaties verwoord in de motie zoals eerder aangegeven deze avond. Aanvullend hierop onderschrijft onze fractie de noodzaak van extra budget onder de post “Volkshuisvesting” voor het aantrekken van een gemeentelijke onderhandelaar en coördinator in de woningbouwprocessen. We veronderstellen dat hiermee in het proces van uitnodigingsplanologie de regie meer dan voorheen bij de gemeente komt te liggen, waarvan onze fractie een groot voorstander is en dit al meerdere keren heeft aangegeven. In dit verband noemen we ook de herontwikkeling van het centrum in Heerde. We zijn blij met het feit dat dit dossier op de prioriteitenlijst van het College staat, maar zijn voorsnog sceptisch t.a.v. de haalbaarheid van het plan zoals dat onlangs in een memo ARI aan de Raad is kenbaar gemaakt. In dit stadium wachten we verdere informatie hierover van het College af.

Bij het product “Accommodaties” stelt het College voor dit jaar en de komende jaren in totaal € 85.000,- uit de Reserve Gebouwen te halen. Het is ons niet duidelijk waarom het College hiervoor kiest en om welke kosten het gaat, dus graag een toelichting hierop.

Tenslotte heeft onze fractie bij dit programmaonderdeel vragen met betrekking tot het product Bosbeheer. Gesteld wordt dat de jaarlijkse bomenkap en verkoop overeenkomt met de jaarlijkse natuurlijke bijgroei van het gemeentebos. We merken hierbij op dat geplante bomen pas over vele jaren de grootte en omvang bereiken van de gekapte bomen, waardoor veel kale plekken in het bos te zien zijn. We willen in dit verband ook de ambities van onze provincie niet onbenoemd laten. Een van de concrete maatregelen om vanaf 2050 energie neutraal te zijn is de extra aanplant van bomen en struiken. Stichting Landschapsbeheer Gelderland roept in dit verband inwoners op om gezamenlijk tenminste 100.000 bomen en struiken in het komende plantseizoen te planten. En juist deze dagen werd bekend dat de Provincie Gelderland een zogeheten klimaatbos van 3,5 hectare in onze buurgemeente Epe wil realiseren. Omdat in de achterliggende jaren landelijk gezien er meer bos verdween dan er bij kwam, is Staatsbosbeheer de afgelopen winter begonnen met het planten van 1,6 miljoen nieuwe bomen, wat de komende tien jaar moet groeien tot honderd miljoen. Het adagium hierbij is: “Bomen en struiken dragen bij aan landschapskwaliteit, biodiversiteit, leggen CO2 vast en zorgen voor schone lucht en verkoeling”. De fractie van CU-SGP vraagt het College hierbij aan te geven op welke wijze de provinciale en landelijke acties m.b.t. aanplant van nieuwe bomen in onze gemeentelijke bossen daadwerkelijk gestalte krijgt.

Vanwege de omvang en complexiteit kan over het programma *Sociaal Maatschappelijk* veel gezegd worden. Echter door de uitvoerige en transparante toelichting van het College bij de verschillende

producten in dit programma beperken we ons tot een aantal hoofdlijnen.

De realisatie van het loket 0-100 in al zijn facetten heeft de hoogste prioriteit van het College.

Onze fractie ondersteunt dit van harte, beseffend dat de impact van dit traject binnen het gehele Sociale Domein voor onze gemeente groot is en de termijn waarbinnen enkele onderdelen van het totale proces gerealiseerd moeten zijn kort is. Door nu extra te investeren in dit dossier valt te verwachten dat ons dat straks besparingen op meerdere terreinen oplevert.

Een ander product wat we willen benoemen is het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. De CU-SGP vindt het belangrijk dat onderwijsinstellingen gehuisvest zijn in passende en gezonde gebouwen en juichen de samenwerking tussen basisonderwijs en kinderopvang toe. Vanuit deze visie kijken we naar onderwijshuisvesting. In de kern Heerde staan de Rhijnsberg en de Heerd, twee goede en mooie gebouwen waarin onderwijs en opvang gegeven kan worden. In het afgelopen jaar zijn we geconfronteerd met de noodzaak van een noodgebouw bij de Jenaplanschool in Hoorn. Niet in alle gevallen is groei van een school te voorzien, daarom de oproep aan het College om in samenspraak met de besturen de ontwikkeling van het leerlingenaantallen zo goed mogelijk in beeld te brengen. Hierdoor kan plaatsing van noodunits voorkomen worden. Onze fractie hecht veel waarde aan gezonde onderwijsgebouwen met goede ventilatie, we zijn dan ook van mening dat noodgebouwen zoveel mogelijk vermeden dienen te worden.

We maken ons blijvend zorgen over de kwaliteit van het gebouw van de Horsthoekschool en daaraan gerelateerd de gezondheid van de medewerkers en kinderen. We begrijpen dat ouders/verzorgers en het bestuur van deze school daar anders tegen aan kijken en de school in stand willen houden, maar roepen het College op om verantwoordelijkheid te nemen in deze en onze zorgen mee te nemen in de definitieve besluitvorming.

Ook in Wapenveld zijn er ontwikkelingen. De gebouwen van de Van Maasschool en de Goede Herderschool zijn sterk gedateerd en vragen om grootschalig onderwijs of nieuwbouw. We roepen het College op om in afstemming met de respectievelijke schoolbesturen zorg te dragen voor een passend onderwijsgebouw in Wapenveld Zuid, met indien mogelijk ruimte voor peuterspeelzaal en kinderopvang.

Bij het product Kunst en Cultuur zien we een nadere uitsplitsing van de eerder aangekondigde bezuiniging van € 100.000,= voor het Cultuurplein. Het Cultuurplein en de Bibliotheek krijgen ieders een bezuiniging van € 25.000,= en de resterende € 50.000,= wordt elders binnen het Sociaal Domein gezocht. Het College geeft in het overzicht van de “Beleidsontwikkelingen per programma” aan de voorgestelde bezuiniging te heroverwegen en de aanleiding hiertoe. De fractie van CU-SGP waardeert de opstelling van het College in dezen en ziet een voorstel op dit punt met belangstelling tegemoet.

Tenslotte vraagt de fractie van CU-SGP aandacht voor de kosten van het M2A project. Voor de komende jaren dient onze gemeente jaarlijks € 80.000,= extra in de overheadkosten bij te dragen en daarnaast jaarlijks € 100.000,= in de kosten van de automatisering zelf. Omdat we de laatste jaren niets anders zien dan forse kostentoenames, bekruipt ons meer en meer het gevoel van een “bodemloze put”. Als we daarbij optellen de zeer matige kwaliteit van de noodzakelijke skype verbindingen in de achterliggende periode, hebben wij onze zorgen omtrent dit dossier. We horen graag de bevindingen van het College op dit punt.

Met deze beschouwingen heeft de fractie van CU-SGP in hoofdlijnen haar reactie gegeven op de Voorjaarsnota 2020 en Perspectiefnota 2021-2024. We beseffen dat niet op alle onderdelen kan worden ingegaan, daarvoor is het speelveld van het lokaal bestuur te omvangrijk. Met inachtneming van ieders verantwoordelijkheid is onze fractie van mening dat we met de voorliggende nota op een transparante en verantwoorde wijze onze gezamenlijke bestuurstaken voor onze mooie gemeente kunnen uitvoeren.

Wij wensen het College, de Raad en het ambtelijk apparaat daarbij veel wijsheid en Gods zegen toe!

Fractie ChristenUnie -SGP.